

คำกล่าวรับรองว่าครูอาจารย์ท่านนั้นท่านนี้เป็นพระอรหันต์..หรือคำถามว่า..ครูอาจารย์ท่านนั้นท่านนี้เป็นพระอรหันต์หรือเปล่า...ประโยคเหล่านี้..หลายคนคงเคยได้ยินมาบ้าง...ล่าสุด สองวันมานี้เพื่อน FB ท่านหนึ่งเกิดความสงสัยที่พระเถระรูปหนึ่งลาสิกขาจากสมณเพศ ก็ได้เมสเสชมาคุยเรื่องนี้ยาวและถามหลายข้อ จึงขอโอกาสนี้ตอบรวมเพื่อเพื่อนๆ ท่านอื่นจะได้อ่านไปพร้อมกันค่ะ...เรื่อง "ความสงสัย" "การคาดคะเน" "ความเชื่อโดยสนิทใจ" ว่าพระสงฆ์รูปนั้นรูปนี้เป็นพระอรหันต์นี้ยังมีอยู่มากๆ ในสังคมพุทธ.....เช่น ลูกศิษย์ที่ "คิดว่า" หรือ "ได้ยินเขากล่าวต่อๆ กันมา" ว่า อาจารย์ของตน หรือ พระสงฆ์ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบรูปนั้นรูปนี้เป็นพระอรหันต์ แล้วก็กล่าวต่อๆ กันไปในวงกว้าง

เรื่องนี้โดยส่วนตัวเห็นว่า ครูอาจารย์ หรือพระสงฆ์ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ท่านไม่กล่าวเรื่องนี้ ท่านไม่กล่าว-ไม่เปิดเผยว่าท่านเป็นพระอรหันต์ หากพระสงฆ์กล่าว ก็เป็นการอวดคุณธรรม ส่วนใหญ่แล้วเป็นที่ลูกศิษย์ลูกหา หรือญาติโยมคาดคะเนกันไปเอง หากได้ยินกับหูว่าพระรูปใดกล่าวให้ลูกศิษย์ลูกหาเข้าใจว่าท่านเป็นพระอรหันต์ นั้นก็ขอให้เข้าใจว่านั่นนะ ไม่ใช่ของจริง ของจริง-พระอริยเจ้าจะไม่กล่าวว่าคุณเป็นอริยะ แม้พระอริยะบุคคลชั้นต้นคือพระโสดาบันบุคคล ท่านก็จะไม่กล่าวแสดงไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นทราบว่าคุณเป็นพระอริยะบุคคลอย่างแน่นอน

ผู้ที่รับรองได้ว่าผู้ใดคือพระอริยะบุคคล ก็คือพระผู้มีพระภาคเจ้า และพระอริยเจ้าที่บรรลุตรรณเสมอกันหรือสูงกว่า กล่าวคือ

พระอริยะบุคคลมี ๔ จำพวก คือ พระโสดาบันฯ พระสกิทาคาฯ พระอนาคาฯ และพระอรหันตบุคคล

พระโสดาบันบุคคลสามารถทราบว่าผู้ใดเป็นพระโสดาบันบุคคล แต่ไม่อาจทราบว่าผู้ใดเป็นพระสกิทาคาฯ พระอนาคาฯ หรือพระอรหันต์

พระสกิทาคามีบุคคลสามารถทราบว่าผู้ใดเป็นพระโสดาบันบุคคล และพระสกิทาคาฯ แต่ไม่อาจทราบว่าผู้ใดเป็นพระอนาคาฯ หรือพระอรหันต์

พระพระอนาคามีบุคคลสามารถทราบว่าผู้ใดเป็นพระโสดาบันบุคคล พระสกิทาคาฯ และพระอนาคาฯ แต่ไม่อาจทราบว่าผู้ใดเป็นพระอรหันต์

พระอรหันต์บุคคลสามารถทราบว่าผู้ใดเป็นพระโสดาบันบุคคล พระสกิทาคาฯ พระอนาคาฯ และพระอรหันต์

สรุปว่า แม้แต่พระโสดาบัน พระสกิทาคามี พระอนาคามี ก็ไม่สามารถทราบว่าผู้ใดเป็นพระอรหันต์

พระอรหันต์เท่านั้นที่จะทราบได้ด้วยตนเองว่าผู้ใดเป็น หรือไม่เป็นพระอรหันต์

การที่พระสงฆ์จะเป็นพระอรหันต์หรือไม่เป็นนั้นจึงไม่ใช่เรื่องที่ปุถุชนจะไปรับรองด้วยการคาดคะเนเดาเอาจากการสังเกตพิจารณาอากัปภิกิริยาศีลวัตร หรือแม้แต่ด้วยการสนทนาธรรม....

ผู้ที่กล่าวว่าพระสงฆ์ใดเป็นพระอรหันต์ จึงหมายความว่าโดยนัย คือ

ผู้กล่าวนั้นต้องเป็นพระอรหันต์ด้วยจึงสามารถ "รับรอง" ได้ว่าพระสงฆ์รูปใดเป็นพระอรหันต์

พระพุทธองค์ได้ทรงสรรเสริญเรื่องการอวดอ้างในความเป็นพระอริยบุคคล และมีได้ทรงสอนให้ชาวพุทธยึดติดกับบุคคลใดนอกเหนือไปจากการทำตนของตนให้ถึงสุดแห่งทุกข์ด้วยปัญญา

แต่ชาวพุทธจำนวนมากในปัจจุบัน จะเสาะแสวงหาครูอาจารย์ที่ตนคิด หรือได้ยินเขาเล่ามาว่าเป็นพระอรหันต์ แล้วไปฝากตัวเป็นลูกศิษย์ เคยได้ยินบ่อยๆ ว่า ไปกราบพระอาจารย์นั้นนี้ ท่านเป็นพระอรหันต์ บางที่ยังไม่เคยพบ ไม่เคยฟังธรรมจากท่านเลยด้วยซ้ำ แต่เขาเล่ากันต่อๆ มา ก็เชื่อตามๆ กันไป

อีกประการหนึ่งที่น่าเป็นห่วงและเคยได้ยินได้ฟังมาคือ การที่คิดว่าครูอาจารย์เป็นพระอรหันต์เพียงเพราะท่านกล่าวบางอย่างแล้วตรงใจเรา หรือเหมือนลวงรู้อย่างที่คนอื่นไม่ทราบ เป็นต้น โดยที่ท่านมิได้มีเจตนาจะแสดงอะไร แต่ผู้ที่ได้ยินได้ฟังหรือสัมผัสก็ปรุงแต่งว่านี่นะ ท่านทราบอย่างนี้ได้ต้องไม่ธรรมดา ต้องเป็นพระอรหันต์แน่นอน อย่างนี้ก็มักด้วยเข้าใจว่าพระอรหันต์มีวิชา มีอภิญญาล่วงรู้อื่นๆ และสิ่งต่างๆ ได้ ที่ว่าน่าเป็นห่วงเพราะนี่เป็นความเห็นผิดซึ่งมักพบในคนที่ตื่นเต้นและชอบเรื่องฤทธิ์ต่างๆ ซึ่งเป็นอวิชา

จริงอยู่ว่าการทำบุญกับพระอรหันต์บุคคล โดยเฉพาะพระอรหันต์นั้น จะได้อานิสงส์ผลบุญมาก แต่ในเมื่อพระอรหันต์ท่านก็ไม่แสดงตน และไม่มีใครสามารถรับรองได้ว่าผู้ใดเป็นพระอรหันต์...ดังนั้นจึงเลิกแสวงหาพระอรหันต์เสียเถิด พึงธรรมจากครูอาจารย์ท่านใดแล้วเข้าใจดี การปฏิบัติที่ท่านสอนถูกกับจริต มีความก้าวหน้า ก็ฝากตนเป็นลูกศิษย์กับครูอาจารย์นั้น จะทำบุญใด ก็เลือกทำกับพระสงฆ์ที่ปฏิบัติตรงพระธรรมวินัย ที่รักษาศีลวัตร ที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ก็เป็นบุญเป็นกุศลแล้ว

การได้ทำบุญ ได้พบเห็น ได้ใกล้ชิดพระอรหันต์แค่ไหน ถ้าไม่พากเพียรปฏิบัติด้วยตัวเองก็เชื่อว่าทำให้เราบรรลุธรรมได้เหมือนท่าน

ถ้าอยากทราบว่าผู้ใดเป็นพระอรหันต์ ก็ให้พากันหันมาสนใจพัฒนาตนให้เกิดญาณ เกิดปัญญา เกิดวิชา ตัดภพตัดชาติให้สิ้นซากจนเข้าถึงความเป็นพระอรหันต์เมื่อนั้นแล้วก็จะทราบด้วยตนเองว่า ผู้ใดมีธรรมเสมอท่านโดยไม่ต้องคาดเดา

การคาดเดา การรับรองกันเอง ว่าพระสงฆ์รูปนั้นนี้เป็นพระอรหันต์ จึงเป็นเรื่องที่ชาวพุทธควรระวัง ระวังมิให้ "ความศรัทธา" กลายเป็น "ความยึดติด" จนไม่อาจทำได้เมื่อภายหลังพบกับความจริงว่าสิ่งที่เรามอง หรือตั้งไว้ในที่สูงนั้น ไม่เป็นอย่างที่เราคิด...แต่แล้วจะโทษใคร นอกจากใจตนเอง ที่ไม่เชื่อพระพุทธเจ้าตรัสสอนไว้ว่าให้มิตนเป็นประทีป

มิตนเป็นสรณะ ไม่เอาสิ่งอื่นเป็นสรณะ จึงมีธรรมเป็นประทีป มีธรรมเป็นสรณะ ไม่เอาสิ่งอื่นเป็นสรณะ

สุดท้ายนี้ โดยส่วนตัวมีความเห็นว่าพระสงฆ์ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบมีอยู่ แต่ไม่เคยขาดแต่ไม่เคยมีเจตนาแสวงหาพระอรหันต์ และไม่เคยกล่าวว่าครูอาจารย์ท่านใดเป็นพระอรหันต์ คำถามหนึ่งในหลายๆ คำถามที่ถามมาในเมสเสจ ถามว่า "พอจะบอกได้ไหมคะ เวลานี้มีองค์ใดเป็นพระอรหันต์บ้าง และ หลวงพ่อ.....วัด.....ทำสำเร็จอรหันต์แล้วยังคะ หรือศิษย์คาตคะเน" หวังว่าบทความนี้จะได้อธิบายเกี่ยวกับพระอรหันต์ที่ถามมาบ้างไม่มากก็น้อยนะคะ

หมายเหตุ: พระพุทธองค์ทรงยกเว้นให้พระสงฆ์สามารถกล่าวถึงผลการปฏิบัติของตนได้โดยไม่ถือว่าเป็นการอวดตู่ฯ เฉพาะในกรณีที่พระสงฆ์ กล่าวแก่พระสงฆ์ หรือเฉพาะภายในหมู่พระสงฆ์ด้วยกันเอง และต้องเป็นการกล่าวแก่พระสงฆ์ที่กำลังเจริญกรรมฐานเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้พระภิกษุเหล่านั้นเกิดกำลังใจในการปฏิบัติ ว่าการปฏิบัติตามพระธรรมนั้นให้ผลได้จริง.....

วิรังรอง

๑๓ มิย. ๒๐๑๓

<https://www.facebook.com/notes/วิรังรอง-ทัตพะรังสี-wirangrong-dabbaransi/พระอรหันต์อยู่ที่ไหน/472387289513149>